

ТОРА ОР • ПАРШІ МІКЕЦ • МААМАР 7

רני ושמחי בת ציון כו'

«Співай і радій, дочко Сіону»

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/mikeitz/7/

1 רני ושמחי בת ציון כו'. להבין למה נקי' כנס"י [כנסת ישראל] בשם בת כמו בת ציון בת ירושלים.

«Співай і радій, дочко Сіону» тощо. [Потрібно] зрозуміти, чому громаду Ізраїлю називають «дочкою», як у висловах «дочка Сіону», «дочка Єрусалима».

הנה איתא במדרש משל למלך כו' לא זו מחבבה עד שקראה בתי כמ"ש שמעי בת וראי והטי אונך ושכחי עמך ובית אביך ויתאו המלך יפוך כו' (ופי' יפוך הוא כמו בחי' רעיתי יפתי).

Тепер, у Мідраші сказано: «[Притча] про царя» тощо: «Він не переставав дорожити нею, доки не назвав її “дочкою Моею”», як написано: «Слухай, дочко, і поглянь, прихили вуха; забудь свій народ і дім батька свого, і цар забажає твоєї краси» тощо. (А значення слів «твоєї краси» подібне до рівня «кохана моя, красуне моя».)

לא זו מחבבה עד שקראה אחותי וכמ"ש אחותי רעיתי.

«Він не переставав дорожити нею, доки не назвав її “сестрою Моею”», як написано: «Сестро моя, кохана моя».

לא זו מחבבה עד שקראה אמי וכמ"ש צאנה וראנה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו כו' וכתוב הקשיבו אלי עמי ולאומי אלי האזינו ולאמי כתיב:

«Він не переставав дорожити нею, доки не назвав її “матір'ю Моею”», як написано: «Вийдіть і подивіться, дочки Сіону, на царя Шломо з вінцем, яким його увінчала його мати» тощо; і написано: «Слухайте Мене, народе Мій, і прихиліть вуха до Мене, нації Моя (леумі)»: написано [так, щоб це можна було прочитати] «ле'імі» — «матір Моя».

2 והנה להבין ענין גי' בחי' אלו בעבודת ה' שיש גי' מדרגות בישראל שע"ש [שעל שם] כך נקראו בבחי' הללו.

Тепер [нам потрібно] зрозуміти, у чому полягають ці три рівні служіння Б-гу: адже серед Ізраїлю є три ступені, через які їх називають цими іменами.

וצריך להבין מ"ש נר הוי"ה נשמת אדם שהנשמה קרויה נרה של שם הוי"ה. והרי פעם אמר הכתוב כי אתה נרי ה' שהוא יתי נקי' נר של נש"י [נשמות ישראל].

І слід зрозуміти сказане: «Душа людини — світильник Імені Б-га (Гавая)»: душу названо світильником Імені Б-га. Однак в іншому місці Писання сказано: «Бо Ти — мій світильник, Гавая»: Він, благословенний, називається світильником душ Ізраїлю.

3 והענין כי הנה כתיב כל הנשמה תהלל יה. פ"י תהלל מלשון כהלו נרו כ"י לשון הארה.

Пояснення таке. Написано: «Нехай кожна душа прославляє (тегалель) Яг». Тегалель походить від вислову «коли сяяв Його світильник (беіло)» тощо — вислову, що означає осяяння.

וביאר הדבר כי הנה כתיב אני ה' לא שניתי ואתה הוא קודם שנבה"ע [שנברא העולם] ואתה הוא כ"י.

А пояснення цього таке: написано: «Я, Гавая, не змінився»; і «Ти — Він, перш ніж було створено світ, і Ти — Він» тощо.

4 ואינו כדמיון הנשמה שמתפעלת ומקבלת שינויים ממקרי הגוף לפי שמלובשת ממש בתוך לבושי הגוף

בג' לבושיה שהם מחדו"מ [מחשבה דבור ומעשה]

Він не подібний до душі, яка зазнає впливу й змінюється через те, що відбувається з тілом, адже вона справді вдягнена в одяги тіла — у три свої одяги: думку, мовлення та дію.

שמחשבתו של האדם מלכשת את הנשמה ומקיפה מכל צד וממשיכה להטותה אל כל אשר תחפוץ

ששם תהא משכן הנשמה והשראתה וכן בדו"מ [בדבור ומעשה].

Думка людини вдягає душу й охоплює її з усіх боків, спрямовуючи її туди, куди [думка] забажає, щоб там душа перебувала й спочивала; так само і мовлення та дія.

משא"כ אצלו ית' כתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם שאינו מקבל שום שינוי ח"ו [חס ושלום] מבריאת העולמות.

Але щодо Нього, благословенного, сказано: «Бо думки Мої — не ваші думки»; Він зовсім не зазнає жодної зміни, не дай Б-г, через створення світів.

5 וכמו שהיה הוא לבדו קודם שנבה"ע [שנברא העולם]. כך הוא לבדו אחר שנבה"ע [שנברא העולם]. שאין

העולמות תופסים מקום אצלו ית' כלל.

І так само, як Він був Сам-Єдиний до створення світу, так само Він — Сам-Єдиний і після створення світу, адже світи зовсім не займають місця стосовно Нього, благословенного.

והגם שהוא מחי את כולם וצופה ומביט עד סוף כל הדורות בהשגחה פרטית על כל דרכי איש ועלילות מצעדי גבר.

І хоча Він дає життя всім їм і дивиться та споглядає аж до кінця всіх поколінь, здійснюючи індивідуальне провидіння щодо всіх шляхів людини та вчинків на кожному її кроці,

6 וכמ"ש עיניך פקוחות על כל דרכי כו'. אין זה אלא כמאמ' [כמאמר] לפניך נגלו כל תעלומות. הכל גלוי וידוע לפניך.

як написано: «Твої очі відкриті на всі шляхи», тощо; це лише подібно до вислову: «Перед Тобою відкриті всі таємниці»; «Усе відкрите й відоме перед Тобою».

פ'י הכל גלוי וידוע. שהם נעשים בבחי' גילוי וידיעה לפניו אבל לא שי"ך עליו לומר שידוע בהם כידיעת האדם שידיעתו מלבשתו ומקפתו

Значення слів «усе відкрите й відоме» таке: усе постає відкритим і відомим перед Ним; але не можна сказати про Нього, що Він знає це так, як знає людина, знання якої огортає її й охоплює.

שהוא ית' רם ונשא מזה רבבות מדרגות עד אין קץ והוא קדוש ומובדל וג"פ [וג' פעמים] קדוש ק"ק [קדוש קדוש] עד שהוי"ה צבאות להוות עולמות מלאכים ונשמות:

Адже Він, благословенний, незмірно високий і піднесений над цим — на десятки тисяч рівнів, без кінця; Він святий і відокремлений, і тричі святий: «Святий, святий, святий», аж доки [Він є] «Ім'я Б-га (Гавая) Цеваот», щоб творити (להавот, «давати буття») світи, ангелів і душі.

7 וביאור ענין ג"פ [ג' פעמים] קדוש. הוא כי הנה ב' ההי"ן שבשם הוי"ה. ה' הראשונה בחי' מחשבה. וה' השניה בחי' דבור.

Пояснення суті «тричі Святий» таке. Ім'я Б-га (Гавая) має дві літери гей: перша літера гей — це аспект думки (בחי'на), а друга — аспект мовлення.

והנה בחי' דבור הוא מקור התהוות העולמות מלאכים ונשמות. וכמ"ש בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם.

Аспект мовлення є джерелом виникнення світів, ангелів і душ, як сказано: «Словом Гаваї створені небеса, і подихом Його уст — усе їхнє воїнство».

8 וג' אותיות הראשונות הם ג"פ [ג' פעמים] קדוש שהוא השתלשלות מעילה לעילה כו' עד שיהיה בחי' ה' אחרונה בחי' דבור.

Перші три літери — це «тричі Святий», тобто ланцюг послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут): від однієї причини до наступної тощо, аж доки не постає рівень останньої гей — рівень мовлення.

כי כדי להיות ה' ראשונה בחיי מחשבה והתפשטות החיות והתהוות איזו הארה צ"ל תחלה בחיי יו"ד שהוא צמצום

Адже щоб постала перша гей — рівень думки, поширення життєвої сили й виникнення будь-якого світіння, — спершу має бути рівень йуд, тобто скорочення (цимцум).

שמא"ס ב"ה בעצמו לא היו העולמות יכולים לקבל הארה כלל ולא הי' [היה] יכול להתהוות יש מאין כלל אלא ע"י צמצום וכמאמר מכלכל חיים בחסד.

Бо від Самого Нескінченного (Ейн Соф) — благословенний Він — світи не могли б отримати жодного світіння, і взагалі ніщо не могло б постати як щось із нічого, якби не цимцум, як мовиться: «Він підтримує життя милістю».

ופי' מכלכל מלשון כלי תוך כלי שלהיות חיים להחיות העולמות צ"ל צמצום בבחי' כלי תוך כלי כי הוא ית' חיי החיים כו':

А значення слова мехалькель пов'язане з виразом «посудина (клі) всередині посудини»: щоб було життя, яке дає життя світам, потрібен цимцум за принципом «посудина всередині посудини», адже Він, благословенний, є Життям усього життя тощо.

9 והנה כתיב כי ביה ה' צור עולמים. ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא]. פי' העוה"ב [העולם הבא] הוא תענוג הנשמות שנהנין מזיו השכינה כו'.

Далі написано: «Бо через Яг Гавая утворив світи (цур)»: літерою йуд було створено Майбутній світ. Майбутній світ — це насолода душ, які втішаються сяйвом Б-жественної присутності (Шехіні) тощо.

והתגלות תענוג זה הוא ע"י צמצום אא"ס [אור אין סוף] ב"ה שהוא בחיי יו"ד כי מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה בעצמו ובכבודו כביכול לא היו הנשמות יכולים לקבל מאחר שהם בבחי' נברא וגבול והעוה"ב [והעולם הבא] עצמו הוא בחי' ה"א.

А розкриття цієї насолоди відбувається завдяки скороченню (цимцуму) Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), благословен Він, яке є рівнем літери йуд. Адже душі не могли отримувати від самого Нескінченного світла, благословен Він, і в Його славі, так би мовити, оскільки вони належать до категорії створених і обмежених істот. А сам Майбутній світ — рівень літери гей.

ועי"י יו"ד נברא שתענוג זה שמשגיגים הוא בחי"י יש. כמ"ש להנחיל אוהבי יש. ש"י עולמוי [עולמות]. וכדי להתהוות יש מאין המוחלט צ"ל בחי"י צמצום.

І завдяки йуд було створено [тобто] цю насолоду, яку [душі] осягають як рівень еш (щось), як написано: «щоб передати у спадок тим, хто любить Мене, еш»: [еш означає] триста десять світів. А щоб із абсолютного небуття виник еш, потрібен рівень цимцуму.

10 והנה שכר מצוה מצוה. פי"י שהמצוה בעצמה ממשכת מתן שכרה וכמ"ש יגיע כפיך כי תאכל שע"י המצות שאדם עושה בעוה"ז הוא ממשיך להיות גילוי הגי"ע [הגן עדן] שימשך התגלות תענוג הנשמות.

А тепер: «винагорода за міцву — сама міцва». Це означає, що сама міцва притягує згори вниз дарування своєї винагороди, як написано: «Коли їстимеш від праці рук своїх»: завдяки міцвот, які людина виконує в цьому світі, вона притягує згори вниз розкриття Саду Еден, щоб розкрилася насолода душ.

וכמ"ש ויניחהו בגי"ע [בגן עדן] לעבדה אלו רמ"ח מ"ע [מצות עשה]. שע"י"י הוא עושה את הגי"ע [הגן עדן].

Як написано: «Він помістив його в Сад Еден, щоб обробляти його»: це 248 позитивних заповідей, адже завдяки їм він творить Сад Еден.

וזהו כל הנשמה תהלל יה. פי"י תהלל ותאיר הארת והמשכת היו"ד שהיא בחי"י הצמצום להיות בה' עלאה בחי"י עוה"ב [עולם הבא] שהיא בחי"י יש מאין להנחיל אוהבי יש כנ"ל:

І ось що означає: «Нехай кожна душа славить Я-г». Це означає: [нехай кожна душа] дає засяяти й осяює світіння та притягнення згори вниз літери йуд, яка є рівнем скорочення (цимцум), щоб у вищій літері гей був рівень Світу Прийдешнього, який є рівнем чогось із нічого, — «щоб передати у спадок тим, хто любить Мене, еш (наявне буття)», як згадувалося вище.

11 אך היינו כל הנשמה דייקא. כי נשמה מלשון נשימה שכאדם שהיא בחי"י רוי"ש [רצוא ושוב]. כי הנשמה היא כמ"ש אשום ואשוף יחד. ששואף ההכל ונכנס ויוצא.

Але тут ідеться саме про «кожну душу (нешаму)». Адже нешама походить від слова нешима (дихання) — дихання людини, якому властиві «біг і повернення». Про душу сказано: «Я видихну й вдихну разом»: людина втягує повітря, і воно входить та виходить.

ועי"ש [ועל שם] זה נק' נשמה שהיא מקור כל הנשימות וכללותן. ולכן הלב דופק תמיד ברוי"ש [ברצוא ושוב].

Саме тому вона називається нешама: вона є джерелом усіх дихань і охоплює їх усі. Тому серце постійно б'ється в ритмі бігу й повернення.

משא"כ שאר כל האברים שוקטים ונחים. ועל עמדם יעמודו כי רוח החיות של הנפש הוא בדם הלב דוקא.

На відміну від неї, усі інші члени тіла спокійні й перебувають у спокої, залишаючись на своїх місцях, бо життєвий дух душі міститься саме в крові серця.

12 והנה בחיי הרצוא של הנשמה הוא בחיי מס"נ [מסירות נפש] בק"ש [בקריאת שמע]. והיינו מסירת הרצון כי נפש הוא הרצון כמ"ש אין נפשי אל העם הזה כו'.

Отже, бхіна «бігу» душі — це бхіна самопожертви (месірут нефеш) під час читання Шма. Тобто це віддання волі, адже нефеш (душа) означає також волю, як сказано: «Моя душа (нафші) не спрямована до цього народу» тощо.

דהיינו שיעקור רצונו המלוכש בהבלי עולם. ולהיות לו רק רצון א' לאביו שבשמים.

Тобто щоб він викоринив свою волю, втілену в суєтності світу, і мав лише одну волю — до свого Отця Небесного.

13 וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ. שאין לו חפץ ורצון אחר כלל.

Як написано: «Кого маю я на небі? І з Тобою нічого не бажаю на землі»; у нього немає жодного іншого бажання чи волі.

והיינו בשומו ללבו שאין עוד מלבדו והכל בטל אליו ית'. וכל הדברים שבעוה"ז הנפרדים ליש ודבר

בפ"ע [בפני עצמו] הוא רק לפי שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים].

Тобто, поклавши собі на серце, що немає нічого, крім Нього, і що все перед Ним, благословенним Він, позбавлене самостійності. А всі речі цього світу, що є відокремленими — еш (самостійним буттям) і речами самими по собі, — є такими лише тому, що вони впали під час розбиття посудин.

14 וכמ"ש לי הכסף ולי הזהב נאם ה' שהכסף והזהב הגשמיים הם נתגשמו בירידתם מטה מטה בהשתלשלות רבות ועצומות. אבל במקורם למעלה הם לי ובטלים אלי לפי ששרשם הוא מבחי' נאם ודבר ה'.

Як написано: «Мое срібло і Мое золото, — промовляє Ім'я Б-га (Гавая)»: фізичні срібло й золото набули своєї матеріальності, спускаючись дедалі нижче через численні й величезні щаблі ланцюга послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут); але у своєму джерелі на горі вони — «Мої» й не мають самотійного існування переді Мною (бітуль), бо їхнє коріння — у рівні «промовляння» (неум) та слові Б-га.

15 וכל מה שיעמיק בזה ויותר מזה לכבו יבין שלא לנטות ולא לימשך בלתי לה' לבדו. ויהיה רצונו רק אליו ית' לדבקה בו עד מיצוי הנפש.

І що глибше він заглиблюватиметься в це, і навіть більше за це, то ясніше його серце розумітиме, що не слід схилятися й захоплюватися нічим, окрім самого лише Б-га. І його воля буде спрямована лише до Нього, благословенного, — щоб єднатися з Ним аж до повного вичерпання душі.

ואחר שיהיה כך ברצוא יהיה כך בשוב להיות והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך כו'

А після того, як він перебуватиме в такому «бігу», він має перебувати й у «поверненні»: «Нехай ці слова, які Я заповідаю тобі сьогодні, будуть на твоєму серці; і говоритимеш про них, сидячи у своєму домі та йдучи дорогою» тощо.

כי אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד"א [ד"א אמות] של הלכה בלבד. פי' מאחר שהוא קדוש כו'.

Адже «Святий, благословенний Він (Кудша бріх ху), має у Своєму світі лише чотири лікті галахи [закону Тори]». Це означає: оскільки Він святий тощо,

אין לו שייכות להיות שורה ומתלבש בעולם אלא ע"י ד"א [ד"א אמות] של הלכה שע"י נעשה דירתו ממש בתחתונים שהיא חכמתו ורצונו כו'

Він не має жодного зв'язку зі світом, щоб спочивати в ньому й бути в ньому вбраним, окрім як через чотири лікті галахи; завдяки цьому постає Його справжня оселя серед нижніх світів — Його мудрість і Його воля тощо.

וזה כל האדם להיות רץ לבך ושוב לאחד כו' כי בע"כ [בעל כרחך] אתה חי כו'.

I в цьому — вся сутність людини: перебувати [у стані] «серце твоє біжить — повернися до Єдиного» тощо, адже «проти своєї волі ти живеш» тощо.

16 ובוזה תהיה כל הנשמה תהלל יה כי ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא]. שע"י בחי'

רצוא שבעבודת האדם כך הוא למעלה בחי' הסתלקות וצמצום וא"ס [אור אין סוף] ב"ה.

I завдяки цьому «кожна душа прославлятиме Яг», адже через пробудження знизу (ітарута делетата) [постає] пробудження згори (ітарута делейла). Через рівень / аспект (бхіна) «бігу» у служінні людини так само згори є аспект відступу й скорочення (цимцум) Нескінченного світла (Op Eйн Соф), благословенного Він.

וע"י בחי' שוב כך הוא בחי' המשכת וא"ס [אור אין סוף] ב"ה בהשתלשלות המדרגות למטה מטה כדי להאיר התגלות התענוג של הנשמות להתענג על ה'.

А через рівень «повернення» так само відбувається продовження вниз Нескінченного світла (Op Eйн Соф), благословенного Він, через ланцюг послідовного розгортання рівнів згори вниз (ішталшелут), дедалі нижче, щоб явити душам насолоду (таануг) — насолоду від того, що вони насолоджуються Б-гом.

וזהו ה' צלך כצל שהוא פונה אחרי האדם. כך הוא ית' כביכול צל שלך. והיינו על יד ימינך דהיינו ע"י אהבה במס"נ [במסירות נפש] בבחי' רצוא כנ"ל.

I це — «Ім'я Б-га (Гавая) — твоя тінь»: як тінь, що повертається слідом за людиною, так і Він, благословенний, наче є твоєю тінню. А слова «біля твоєї правиці» означають: через любов із самопожертвою (месірут нефеш), у стані «бігу», як сказано вище.

וזהו נר הוי"ה נשמת אדם שנשמת אדם שהוא בחי' נשימה ברו"ש [ברצוא ושוב] היא בחי' נר להאיר ולהמשיך וא"ס [אור אין סוף] ב"ה בג"ע [בגן עדן] כו':

I це — «Душа людини — світильник Гавая»: душа людини, чиє дихання виявляється в «бігу» й «поверненні», є світильником, що освітлює й продовжує вниз Нескінченне світло (Op Eйн Соф), благословенного Він, у Ган Еден тощо.

17 אך כדי לבא למדרגת בחי' רי"ש [רצוא ושוב] הנ"ל א"א לאדם להגיע ע"י התכוננות בה' אחד ברוח בינתו לבד שמשכלו ובינתו לא תוליד אהבה כזו.

Але людина не може досягти згаданого вище ступеня бігу й повернення, лише споглядаючи, що Б-г єдиний, силою свого розуміння, адже її інтелект і розуміння не породять такої любові.

הגם שע"פ שכלו ותבונתו יבין שכך יאתה מ"מ לא יגרום כח המושך בפו"מ [כפועל ממש]

Хоча своїм інтелектом і розумінням людина усвідомлюватиме, що так і належить, усе ж це не породить сили, яка притягувала б [iii] на ділі.

אלא עז"נ [על זה נאמר] כי אתה נרי הוי"ה. אתה הוא בחי' תומ"צ [תורה ומצות]. כי א"ת הם בחי' אותיות התורה מא' ועד תי"ו.

Натомість про це сказано: «Бо Ти — мій світильник, Ім'я Б-га (Гавая)». «Ата» — це рівень Тори та міцвот: адже алеф і тав — це літери Тори від алеф до тав.

18 וה' הוא בחי' המצות. ועי"ז וה' יגיה חשכי שיש חשך המחשיך ומונע מלהאיר אור האהבה לה' הגם שיתבונן שכך יאתה. והוא חשך הגוף ונפש החיונית המלבישים את נפש האלקית.

А літера гей — це рівень міцвот. І завдяки цьому: «i Ім'я Б-га (Гавая) осяює мою темряву», бо є темрява, яка затьмарює і не дає світлу любові до Б-га сяяти, хоча людина й розмірковує, що саме так і належить. Це темрява тіла й життєвої душі, які є одягом для Б-жественної душі (нефеш елокіс).

וצ"ל תחלה סומוע"ט [סור מרע ועשה טוב] ע"י שיה"י [שיהיה] ממארי דחושבנא ממעשים ודבורים ומחשבו' [ומחשבות] אשר לא לה' המה כל ימי חיי הבלו כל חד לפום מאי דידע בנפשו נגעי לבבו

А спершу необхідно «відвертатися від зла й чинити добро» — ставши одним із «владик рахунку», [підраховуючи] вчинки, слова й думки, які протягом усіх днів свого марного життя були не заради Б-га; кожен — відповідно до того, що знає у власній душі про «рани свого серця»,

שהם המונעים ומעכבים את אור האהבה כי כל איש אשר בו מום לא יקרב לחם אלקיו לא יגש להקריב כו'.

бо саме вони перешкоджають світлу любові й стримують його. Адже «жодна людина, яка має ваду, не повинна наближатися, щоб принести хліб свого Б-га; вона не повинна приступати, щоб принести...» тощо.

19 וכדכתיב ותמימים ינחלו טוב ואין טוב כו'. משא"כ בעלי מומין שבעלי מומין פסולין לגבי מזבח.

Як написано: «І досконалі успадкують добро», і «немає добра» тощо. Але не так із тими, хто має вади: [тварини] з вадами непридатні для жертовника.

ואף אם עלו ע"ג [על גבי] מזבח מורידין אותן. וכשם שהוא בקרבנות כך הוא בכל אשר יקריב נפשו לה' כל איש אשר בו מום לא יוכל ליקרב בק"ש [בקריאת שמע] להיות לו מס"נ [מסירות נפש] באמת

І навіть якщо їх піднесли на жертовник, їх знімають звідти. І як із жертвоприношеннями, так само й з кожним, хто приносить свою душу Б-гу: людина, яка має ваду, не може наблизитися під час читання Шма, щоб мати справжню самопожертву (месірут нефеш).

ומורידים אותו מלמעלה ומפילים אותו למטה עד אשר ישוב אל ה' וירחמהו כו'. ואז נותנים לו סיוע מלמעלה להיות מעורר את האהבה לה' בק"ש [בקריאת שמע].

Його спускають згори й кидають униз, аж доки він не повернеться до Імені Б-га (Гавая), і Він не змилюється над ним тощо. І тоді йому дають допомогу згори, щоб пробудити любов до Б-га під час читання Шма.

20 והנה בחי' זו נק' בת בחי' מקבל שאין נפשו בטילה לה' במס"נ [במסירות נפש] בטבע עד אשר יערה עלי' רוח ממרום ועז"נ [ועל זה נאמר] שמעי בת וראי והטי אונך ושכחי עמך ובית אביך.

Отже, цей рівень називається «дочка» — рівень того, хто отримує: душа такої людини від природи не перебуває у стані самоусунення (бітуль) перед Б-гом із самопожертвою (месірут нефеш), доки на [неї] не проллється дух згори. Про це сказано: «Слухай, дочко, поглянь, прихили вухо своє і забудь народ свій та дім батька свого».

פי' עמך ובית אביך. היינו מה שהורגלת בו ונמשכת אחריהם בהבלי העולם. עכ"פ [על כל פנים] שכחי לפנות דעתך לקבל ע"ע [על עצמו / על עצמך] עומ"ש [עול מלכות שמים] שצריך להיות כלי לקבל את אור האהבה הבאה מלמעלה.

Пояснення слів «народ твій і дім батька твого»: це те, до чого ти звикла і за чим ішла у марнотах світу. Принаймні забудь [про них], щоб звільнити свій розум і прийняти на себе ярмо Царства Небесного (кабалат оль), адже треба бути посудиною, щоб прийняти світло любові, яка приходить згори.

21 ואזי ויתאו המלך יפך. יופי ההארה שיאיר את האהבה שהיא בחי' נר כנ"ל. ועז"נ [ועל זה נאמר] תתן אמת ליעקב.

І тоді «цар забажає твоєї краси»: краси осяяння, яке освітить любов, що є рівнем (b'xina) світильника, як згадувалося вище. Про це сказано: «Ти даруєш істину Яакову».

כי נש"י [נשמות ישראל] הם ב' בחי' יעקב וישראל. ישראל הוא בחי' כי שרית ותוכל שכבר גבר ונצח המלחמה

Адже душі Ізраїлю мають два рівні: Яаков та Ісраель. Ісраель — це рівень слів «бо ти боровся й переміг»: він уже подолав боротьбу й здобув перемогу.

משא"כ יעקב יו"ד עקב דהיינו שירד מטה בבחי' עקב אלא שיש לו בחי' יו"ד בראשו שאליו יומשך ממטה למעלה.

Яаков, навпаки, — це «йуд-екев» (йуд і п'ята): тобто він опустився вниз, до рівня п'яти, але має на голові рівень йуд, до якого його притягуватимуть знизу вгору.

ועדיין אין לו בחי' אמת בנפשו בטבע ממש. רק שה' יתן אמת ע"י סיוע מלמעלה.

І він ще не має істини у своїй душі як невід'ємної властивості власної природи; лише Б-г дає йому істину через допомогу згори.

וחסד לאברהם פי' שיהיה בחי' אברהם הוא בחי' האהבה שהיא באה בתורת חסד מלמעלה. וכ"ז [וכל זה] הוא מימי קדם מבחי' תשובה שקדמה לעולם:

«Милість до Авраама» означає, що рівень Авраама — це рівень любові, яка приходить як дар милості згори. І все це — «від днів давніх», від рівня повернення (тшува), яке передувало світові.

22 וביאור ענין אחותי. הוא בחי' ומדרגת מארי תורה שתורתם אומנותם כי במעלת התורה איתא במדרש מצינו שויתר הקב"ה על ג"ע [גילוי עריות] וש"ד [ושפיכות דמים]. ולא ויתר על בטול תורה.

А пояснення вислову «сестра моя» таке: це рівень і ступінь знавців Тори, для яких Тора є заняттям. Адже щодо величі Тори в мідраші сказано: «Ми знаходимо, що Святий, благословенний Він (Кудша б'ріх ху), поблажив щодо заборонених зв'язків і кровопролиття, але не поблажив щодо занедбання вивчення Тори».

והענין כי הנה עסק התורה הוא המשכת דירתו ית' בתחתונים

Пояснення полягає в тому, що заняття Торою — це низведення оселі для Нього, благословенного, серед нижніх світів (діра бетахтонім).

כי כל עניני התורה אסור ומותר. כשר ופסול. טמא וטהור. הוא רק הבדלה בין טוב לרע. וכמ"ש להבדיל בין החיה הנאכלת ובין כו'.

Адже всі питання Тори — заборонене й дозволене, кошерне й непридатне, нечисте й чисте — є лише розмежуванням між добром і злом, як сказано: «щоб відрізнити тварину, яку можна їсти, від...» тощо.

23 והנה כתיב בי מלכים ימלכו. ואמרו מתניתין מלכתא שהיא כמלך שמצוה לעשות כך וכך כו' כמ"ש במ"א.

Тепер, написано: «Через мене царюють царі», і сказано: «Мішна — цариця», бо вона подібна до царя, який наказує робити так і так тощо, як пояснюється в іншому місці.

והנה כתיב אם תגביה כנשר כו'. משם אורידך נאם ה' שנאם ה' ודבורו הוא המוריד ומשפיל הקליפות וס"א [וסטרא אחרא] למטה ויתפרדו כל פועלי און.

І написано: «Хоч ти й здіймешся високо, мов орел», тощо, «звідти Я скину тебе, — промовляє Ім'я Б-га (Гавая)»: саме вислів Гаваї та Його мовлення скидають і принижують донизу оболонки (кліпот) та іншу сторону (сітра ахра), і «розсіються всі, хто чинить беззаконня».

וכך האדם ע"י עסקו בתורה. ומבדיל בין איסור והיתר. ובין כשר לפסול כנ"ל. הנה הוא מוריד האיסור והפסול ומדחהו למטה ע"י דבר ה' אשר בפיו זו דבר הלכה

Так само й людина завдяки своєму заняттю Торою: вона розрізняє між забороненим і дозволеним, а також між кошерним і непридатним, як згадувалося вище; тим самим вона опускає заборонене й непридатне та відсуває його донизу за допомогою «слова Б-га», що в її устах, — «це слово галахи».

נתקיים בו ועל ידו משם אורידך נאם ה' ולכן נקי ישראל אחים וריעים להקב"ה. וכמ"ש להנחיל אוהבי יש. למען אחי וריעי כו':

[Отже,] у ньому й через нього здійснюється: «звідти Я скину тебе, — промовляє Гавая». Тому Ізраїль називають братами й товаришами Святого, благословенний Він (Кудша бріх ху), як написано: «щоб передати у спадок тим, хто любить Мене, еш (буття)» і «заради братів моїх і товаришів моїх» тощо.

24 וזהו הקל קול יעקב והידים ידי עשו. שבזמן שהקל קול יעקב אין ידי עשו שולטות בו.

I це — «Голос — це голос Яакова, а руки — це руки Ейсава»: коли голос є голосом Яакова, руки Ейсава не панують над ним.

כי אין יניקה לחיצונים מאחר שמבדילים ומבררים. והיינו בזמן שהקל קול. פי' שהקול עליון הוא דבר ה' מתחבר בקול שלמטה

Адже зовнішні сили не мають звідки жититися, оскільки [людина] відокремлює й очищує. I це — «коли голос є голосом»: тобто голос згори, слово Б-га, з'єднується з голосом унизу,

להיות כמ"ש ואשים דברי בפ"ך וכתוב ודברי אשר שמתו בפ"ך דברי ממש שאז הוא כחי מתניתין מלכתא.

тож здійснюється написане: «I Я вклав Свої слова в твої уста», і ще написано: «I слова Мої, які Я вклав у твої уста» — справді «Мої слова». Адже тоді це рівень (бхіна) «Мішна — цариця».

25 ובחי' זו נק' אחותי רעיתי יונתי תמתי. א"ת [אל תקרי] תמתי אלא תאומתי שנעשו כחי אחים תאומים ממש כביכול.

I цей рівень називається: «моя сестро, моя кохана, моя голубко, моя досконала (тамасі)». Не читай «тамасі», а читай «теомасі» («моя близнючка»): вони стають, так би мовити, справжніми братами-близнюками.

אך כל האומר אין לי אלא תורה אפי' [אפילו] תורה אין לו. כי מעלת התורה היא משום דאורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד.

Однак «той, хто каже: “У мене немає нічого, крім Тори”, не має навіть Тори». Адже велич Тори полягає в тому, що Тора і Святий, благословенний Він (Кудша бріх ху), — цілковито єдині.

26 וצ"ל גם באדם למס"נ [למסירות נפש] באחד שמשם מקור התורה ולהיות לו רק רצון א' כו' כנ"ל.

I в людині також має бути самопожертва (месірут нефеш) у слові «Один», бо звідти походить джерело Тори, і [він має] мати лише одну волю тощо, як згадувалося вище.

שעי"ז הוא ממשיך גילוי התורה שמשם מקור חוצבה ושרשה דאורייתא מחכ' [מחכמה] נפקת. וכתוב ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל. פי' כי הנה יש ב' בחי' ישראל ויעקב.

Бо завдяки цьому він притягує вниз розкриття Тори, адже звідти походять джерело, з якого вона висічена, і її корінь: «Тора виходить із мудрості (Хохма)». І написано: «Він утвердив свідчення в Якові й встановив Тору в Ізраелі». Пояснення таке: є два рівні — Ізраель і Яков.

27 וכנגד זה יש ב' בחי' בתורה עדות ותורה. ומבחי' יעקב נמשך בחי' עדות ומבחי' ישראל נמשך בחי' תורה.

Відповідно до цього, у Торі є два рівні: свідчення і Тора. З рівня Якова притягується рівень свідчення, а з рівня Ізраеля — рівень Тори.

וכמ"ש ועשיתם אתם אתם כתיב. וכתוב אשר יעשה אתם האדם. כי ע"י האדם נמשך בחי' תומ"צ [תורה ומצות].

Як сказано: «І виконаєте їх (осам)»; написано [так, що це можна прочитати як] «атем» — «ви». І сказано: «що людина виконує (осам)». Адже через людину притягується рівень Тори й міцвот.

והיינו ע"י מס"נ [מסירות נפש] באחד שאז כל הנשמה תהלל יה כו' כנ"ל. ובחי' זו נקראת אמי שהוא בחי' אם הבנים.

Це відбувається через самопожертву (месірут нефеш) у слові «Один», бо тоді «кожна душа славитиме Я-г» тощо, як зазначено вище. Цей рівень називається «моя мати» і є рівнем «матері дітей».

שהיא היא המוליד הגילוי אלקות אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בג"ע [בגן עדן] ותענוג הנשמות זו תורה ועבודה כו'. ולע"ל [ולעתיד לבוא] כתיב רני ושמחי בת כו'. שבחי' בת תעלה ביתר שאת כנ"ל. ולהיות אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה] כו' כמ"ש במ"א:

Бо саме вона породжує розкриття Б-жественності — Нескінченного світла (Op Eйн Соф), благословенний Він, — в Еденському саду, а також насолоду душ; це Тора і служіння тощо. А про Майбутнє сказано: «Співай і радій, дочко» тощо: рівень «дочки» піднесеться «з іще більшою величчю», як зазначено вище, і стане «жінкою добрості, вінцем свого чоловіка» тощо, як пояснюється в іншому місці.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/mikeitz/7/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок